

Sietse Kuipers

**Oefenen met taal
voor groep 6**

Auteur: Sietse Kuipers
Omslagontwerp: Studio Willemien Haagsma bNO
© 2020 Visual Steps B.V.

Eerste druk: april 2020

ISBN 978 90 5905 605 3

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, uitgeleend, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door middel van fotokopieën, opnamen, of welke wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voor zover het maken van kopieën uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikel 168 Auteurswet 1912 j^o het besluit van 20 juni 1974, Stb. 351, zoals gewijzigd bij het Besluit van 23 augustus 1985, Stb. 471 en artikel 17 Auteurswet 1912, dient men de daarvoor verschuldigde vergoedingen te voldoen aan de Stichting Reprorecht (Postbus 882, 1180 AW Amstelveen). Voor het overnemen van gedeelte(n) uit deze uitgaven in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken (artikel 16 Auteurswet 1912) dient men zich tot de uitgever te wenden. Ondanks alle aan de samenstelling van de tekst bestede zorg, kan noch de redactie, noch de auteur, noch de uitgever aansprakelijkheid aanvaarden voor eventuele schade, die zou kunnen voortvloeien uit enige fout, die in deze uitgave zou kunnen voorkomen.

In dit boek kunnen namen voorkomen van gedeponeerde handelsmerken. Deze namen zijn in de tekst niet voorzien van een handelsmerksymbool, omdat ze slechts fungeren als aanduiding van de besproken producten. Hierbij wordt op geen enkele wijze getracht inbreuk te maken op de rechten van de handelsmerkhouders.

Wil je meer informatie?
www.visualstepseducatief.nl

Heb je vragen of suggesties over dit boek?
E-mail: info@visualsteps.nl

Abonneren op de gratis Visual Steps Educatief nieuwsbrief:
www.visualstepseducatief.nl

Inhoudsopgave

Voorwoord	5
Informatie voor ouders, verzorgers en docenten	6
Oefentaak 1	7
Oefentaak 2	13
Oefentaak 3	19
Oefentaak 4	25
Oefentaak 5	31
Oefentaak 6	39
Oefentaak 7	45
Oefentaak 8	53
Oefentaak 9	59
Oefentaak 10	65
Oefentaak 11	71
Oefentaak 12	77
Oefentaak 13	83
Oefentaak 14	91
Oefentaak 15	99
Oefentaak 16	105
Oefentaak 17	113
Oefentaak 18	119
Oefentaak 19	125
Oefentaak 20	131
Oefentaak 21	137
Oefentaak 22	143
Antwoorden en uitleg	149
Verantwoording	171
Jouw resultaten	173

Voorwoord

Al sinds een aantal jaar heb je geleerd hoe je leest en schrijft. Stapje voor stapje heb je steeds moeilijkere woorden geleerd en ging je boeken lezen. Daarbij was het kennen van de spelling en de betekenis van woorden belangrijk. Ook heb je al geleerd wat de persoonsvorm is.

Misschien vind je sommige taken met taal lastig en andere weer heel makkelijk. Spelling, ontleden, de betekenis van woorden en begrijpend lezen leer je vooral door het veel te doen. Dit boek helpt je daarbij.

In dit boek vind je heel veel opgaven. Deze opgaven staan bij elkaar in oefentaken. Je zou iedere dag zo'n oefentaak kunnen maken, maar een paar keer per week kan natuurlijk ook. Zo leer je door te oefenen steeds beter spellen en begrijpend lezen!

Aan het eind van het boek op pagina 149 tot en met 170 vind je de antwoorden van alle opgaven en, waar nodig, uitleg. Op pagina 173 en 174 kan je het aantal goede en foute antwoorden noteren.

Naast ieder antwoord staat wat voor soort opgave het was. Dat is handig als je merkt dat je vaak dezelfde soort opgave fout maakt. Je kan er zo achter komen welke soort opgave dat is. Als je dat weet kan je die opgaven nog eens extra oefenen of vragen om uitleg. Je gebruikt daarvoor de lijst met typen opgaven op pagina 171 en 172. Moeilijk? Vraag dan of iemand je wil helpen!

O ja, je kan de bladen van een taak uit het boek scheuren. Misschien vind je dat wel zo handig.

Veel succes met het maken van de opgaven!

Sietse Kuipers

P.S.

Als je vindt dat iets niet goed is in het boek of je hebt een goed idee, dan hoor ik dat graag van je.

Het e-mailadres is: info@visualstepseducatief.nl.

Tip

Online toets

Heb je alle oefeningen in het boek gemaakt, dan kan je op de website www.visualstepseducatief.nl/toetsen een toets maken. Als je deze toets goed hebt gemaakt, krijg je zelfs een diploma dat je kan afdrukken en bewaren!

Informatie voor ouders, verzorgers en docenten

Dit boek laat kinderen oefenen met taal. Een hapklare oefentaak van 30 opgaven kan het kind in ongeveer 20 minuten op zijn gemak zelfstandig maken, bijvoorbeeld aan de keukentafel. Zo ziet u dat het kind ook daadwerkelijk serieus de opgaven maakt en niet stiekem op zijn telefoon zit. Daarom zijn de opgaven ook op papier en niet op de computer of tablet.

De opgaven bevatten lesstof die voldoet aan de kerndoelen voor taal in groep 6.

De opgaven kunnen worden nagekeken. Achter in het boek op pagina 149 tot en met 170 vindt u de antwoorden, meestal aangevuld met een korte uitleg.

Bij ieder antwoord staat een code die refereert aan een type opgave in de verantwoording op pagina 171 en 172. Merkt u dat het kind bepaalde typen opgaven vaker fout heeft, dan kan dat een reden zijn om hem nog wat uitleg te geven over dat onderwerp of nog eens extra te laten oefenen.

U heeft de mogelijkheid om een oefentaak apart aan het kind aan te bieden door de taak uit te scheuren via de perforatierand. Een andere mogelijkheid is om de antwoorden achter in het boek uit te scheuren en apart te houden van de rest van het boek.

Online toets

Heeft het kind alle oefeningen in het boek gemaakt, dan kan hij op de website www.visualstepseducatief.nl/toetsen een toets maken. Als deze toets goed is gemaakt, krijgt hij een diploma.

Andere boeken en de Visual Steps Educatief nieuwsbrief

Naast deze uitgave zijn er nog andere boeken verkrijgbaar, bijvoorbeeld over rekenen, leessommen of begrijpend lezen, of voor andere groepen. Op www.visualstepseducatief.nl vindt u een overzicht van alle titels.

Op die website kunt u zich ook met enkele muisklikken aanmelden voor de gratis Visual Steps Educatief nieuwsbrief die per e-mail wordt verspreid.

Oefentaak 1

1. In welke zin is het *schuingedrukte* woord verkeerd gespeld?

- A. Sommige apen zijn heel *brutaal*.
- B. Mijn vader krijgt een nieuwe *functie* in het bedrijf waar hij werkt.
- C. Door die *hagelbui* was het binnen een paar minuten helemaal wit buiten.
- D. Simon is na dat ongeluk *kreupel* geworden.

2. Lees onderstaande tekst. Wat klopt volgens jou niet?

- 1. Weet jij al wat je deze winter gaat doen?
 - 2. Vast op vakantie met je familie en natuurlijk nog veel meer leuke dingen.
 - 3. Maar lijkt het je niet héél leuk om ook een eigen vakantie te hebben?
 - 4. Wat denk je van een overlevingstocht in Nederland, paardrijden in Brabant, surfen in Friesland, duiken in Zeeland, een strandvakantie op Terschelling of vliegeren in de Achterhoek!
- A. In zin 3 staat iets over een eigen vakantie, maar dat kan niet. Een vakantie is niet een ding.
 - B. Overlevingstochten in Nederland zijn er niet, daarvoor moet je in Afrika zijn.
 - C. In zin 1 staat 'winter', maar in de tekst gaat het over dingen die je in de zomer doet.
 - D. Meestal weet je 's winters niet, wat je 's zomers gaat doen.

3. Welk van de *schuingedrukte* woorden is *niet* de persoonsvorm?

- A. Een spoel *wordt* gewikkeld met een elektrische draad.
- B. De Afrikaanse olifant *kan* niet worden getemd.
- C. Geloof *betekent* vertrouwen.
- D. Er lag een smalle *plank* over het slootje.

4. In welke zin is het *schuingedrukte* woord verkeerd gespeld?

- A. Na het treinongeluk was de *gaos* enorm.
- B. Na de winter zaten er *gaten* in het asfalt van de snelweg.
- C. Ik vind de *gevel* van dat oude huis prachtig!
- D. Die oude gaskachel is *gevaarlijk* – hij produceert het giftige koolmonoxide.

5. Lees onderstaande tekst. Welk werkwoord staat in de verkeerde tijd?

Het liedje 'Get Lucky' is verkozen tot het lied van het jaar. De komende jaren hoorde je het liedje nog weleens. Het zal veel gedraaid worden op de radio.

- A. verkozen
- B. hoorde
- C. gedraaid
- D. is

6. Welke zin is helemaal goed?

- A. Karin vraagt 'Zie je die vogel daar?'
- B. Hij zei, 'Ik heb me vergist.'
- C. Sandra vroeg: of ik de griep had.
- D. 'Wat een vreemde kleur heeft die auto,' zei Frans.

7. Lees de zin hieronder. Welk woord in de zin kun je op twee manieren uitleggen?

De slager heeft vandaag behoorlijk veel gehakt in zijn slagerij.

- A. slager
- B. slagerij
- C. gehakt
- D. behoorlijk

8. Deze drie zinnen staan door elkaar. Wat is de juiste volgorde van de zinnen?

- 1. De vuurpijl schoot hoog in vele kleuren uit elkaar.
- 2. De brandweerman zette de vuurpijl stevig vast.
- 3. Hij stak het lontje van de vuurpijl aan.

- A. 2 - 1 - 3
- B. 2 - 3 - 1
- C. 3 - 1 - 2
- D. De volgorde is al goed.

9. In welke zin is het *schuingedrukte* woord goed geschreven?

- A. Ik moet steeds lachen om die rare *vratsen* van jou.
- B. De meeste honden houden wel van een *kluivje*.
- C. Amerikaanse groepen gebruiken vaak *banjo's* bij hun optredens.
- D. Onze buurman heeft een grote *ervenis* gekregen.

10. Het *schuingedrukte* woord in de zin hieronder is een beetje te deftig. Welk gewoon woord zet je in plaats van het deftige woord?

Het *geschrevene* bestaat uit een aantal mooie zinnen en woorden.

- A. De tekst
- B. Het schrift
- C. Het boek
- D. De zin

11. Lees onderstaande tekst. Voor wie zou dit berichtje zijn?

Van harte gefeliciteerd met uw verjaardag!

Dit bosje bloemen wordt u aangeboden door buurvrouw Hulst.

Voer onderstaande instructies uit om zo lang mogelijk van uw bloemen te genieten:

U vult de vaas met een liter water en voegt de inhoud van het zakje

'snijbloemenvoeding' toe.

Vervolgens snijdt u de stengels van de bloemen schuin af en plaatst u de bos bloemen in de vaas.

U vult het water dagelijks bij.

- A. Voor iemand die bossen bloemen verkoopt.
- B. Voor iemand die een bos bloemen heeft gekregen.
- C. Voor iemand die dol is op bloemen.
- D. Voor iemand die een bos bloemen heeft gekocht.

12. Voor wie is onderstaande tekst geschreven?

Na 13 jaar in bedrijf te zijn is Slagerij Vleesman & Co dit jaar uit haar pand aan de Ootmarsumsestraat gegroeid. Hierdoor is Slagerij Vleesman & Co per augustus van dit jaar in een nieuw pand te vinden in winkelcentrum Twentepoort West in Almelo.

- A. Voor mensen die bij Slagerij Vleesman & Co werken.
- B. Voor slagers.
- C. Voor bewoners van de Ootmarsumsestraat.
- D. Voor klanten van Slagerij Vleesman & Co.

13. Welke zin is helemaal goed?

- A. Volgens mij begint de wedstrijd om 19;45 uur.
- B. Ik ga dit jaar niet met mijn ouders mee op vakantie.
- C. Wat een 'belachelijk, verhaal!
- D. Sst? Hier moet je stil zijn.

14. Lees onderstaande tekst. Wat doet de schrijver met deze tekst?

Ergens in het zonnige zuiden werkt Donald Duck als eenvoudige papierprikker op een strand voor rijke eenden. Hij maakt er kennis met Katrien, de dochter van de rijke lord Qeckstra, die een halssnoer bezit dat minstens twee miljoen euro waard is. Als dit kostbare sieraad door de Scharlaken Schurk wordt gestolen krijgt Donald natuurlijk de schuld. Het kost hem heel wat moeite om de ware schuldige te ontmaskeren en alles weer recht te zetten.

- A. Hij geeft een advies.
- B. Hij maakt een grapje.
- C. Hij vertelt een verhaal.
- D. Hij geeft een waarschuwing.

15. Welk van de *schuingedrukte* woorden is *niet* de persoonsvorm?

- A. Vanessa reed in de *auto* van de buurman.
- B. Karin *was* vanmorgen erg stout.
- C. *Heb* je de nieuwe fiets van Piet al gezien?
- D. We *hebben* een nieuw slot in onze deur.

16. In welke zin is het *schuingedrukte* woord goed geschreven?

- A. Het gebakje van Lucien is *Lucien's* gebakje.
- B. De voetbalschoenen van Gerrit zijn *Gerrits'* voetbalschoenen.
- C. Het broertje van Ivan is *Ivans* broertje.
- D. Het nichtje van Annemiek is *Annemiekse* nichtje.

17. Lees onderstaande tekst. Voor wie zou dit berichtje zijn?

Droog en veelal zonnig in Nederland.
Aan zee 25, landinwaarts 28 tot 32 graden.
Morgen zonnig en zeer warm: 28 tot 36 graden.

- A. Voor Nederlanders in het buitenland.
- B. Voor buitenlanders.
- C. Voor Nederlanders in Nederland.
- D. Voor een weerman.

18. Welke titel past volgens jou het beste bij dit stukje?

Een gezin uit Putten emigreert binnen vijf weken naar Spanje, omdat de ouders hun kinderen in Nederland geen thuisonderwijs mogen geven. Een speciaal verzoek om thuisonderwijs te mogen geven werd afgewezen. 'Daarom vertrekken we naar Spanje. Daar is thuisonderwijs wel toegestaan,' meldde vader Piet aan deze krant.

- A. Gezin uit Putten emigreert naar Spanje.
- B. Gezin emigreert vanwege thuisonderwijs.
- C. Vader Piet neemt zijn gezin mee naar Spanje.
- D. Thuisonderwijs is verboden.

19. In welke zin is het *schuingedrukte* woord verkeerd gespeld?

- A. Mijn *vader* liet het eten aanbranden.
- B. Een jong vogeltje heeft geen veren maar *dons*.
- C. Ik had een zeven op die *repetietsie*.
- D. Het konijn keek nieuwsgierig vanuit zijn *holletje* naar buiten.

20. Waarvoor zou jij deze tekst gebruiken?

Het Atlasgebergte is een gebergte in het noordwesten van Afrika. Het ligt ten zuiden van de westelijke Middellandse Zee en loopt van west naar oost door Marokko, Algerije en Tunesië. Het gebergte is grotendeels het resultaat van een alpiene plooiing. Dit komt vanwege de bewegingen van de Afrikaanse plaat tegen de Euraziatische plaat. De hoogste toppen reiken tot boven 4000 meter en op sommige van deze toppen ligt dan ook eeuwige sneeuw.

- A. Als tekst in een aardrijkskundeboek.
- B. Als reclame voor een reis naar het Atlasgebergte.
- C. Als routebeschrijving naar het Atlasgebergte.
- D. Als uitnodiging om naar het Atlasgebergte te komen.

21. Welk van de *schuingedrukte* woorden is *niet* de persoonsvorm?

- A. Een ui *is* een bolgewas, net zoals de tulp en de narcis.
- B. Wat *heeft* dat hert een prachtig gewei!
- C. Ik *vind* Erik maar een engerd met die rare ogen van hem.
- D. Die *rugzak* weegt veel te veel.

22. In welke zin is het *schuingedrukte* woord verkeerd gespeld?

- A. Bij ons achter staat nog een antieke *pomp*.
- B. Het lijkt alsof de halve school *siek* is.
- C. Er liepen vijf paarden in de *wei*.
- D. Ik geef je er *honderd* euro voor!

23. Wat leer je uit deze tekst?

‘Jongens zijn beter in wiskunde dan meisjes,’ riep mijn tante altijd. De Duitse Lisa Ziller is echter het levende bewijs dat dit niet klopt. In augustus werd in Amsterdam de Wiskunde Olympiade gehouden. Dat is een wedstrijd om te bepalen wie het beste is in wiskunde. Lisa was de winnaar.

- A. Het is niet goed zomaar wat te roepen.
- B. Meisjes zijn beter in wiskunde dan jongens.
- C. Jongens zijn beter in wiskunde dan meisjes.
- D. Liegen is niet goed.

24. In welke zin is het *schuingedrukte* woord verkeerd gespeld?

- A. Onze planeet kent drie *oceanen*.
- B. De netpython is waarschijnlijk het langste *reptiel* op aarde.
- C. Een bij neemt behalve honing ook *stuifmeel* mee.
- D. De taal *Belgies* bestaat niet, wel Vlaams en Waals.

25. Hoe beschrijf je de situatie van Mike?

De moeder van Mike is verslaafd aan drugs. Het is daarom een enorme bende in huis en zij ligt maar op de bank. Het zusje van Mike ligt huilend in bed, omdat ze nog niets heeft gegeten. Dan staat er een vrouw van Pleegzorg op de stoep. Mike weet haar met een smoes weg te werken. Hoe lang zal hij dat nog volhouden? Straks staat de politie nog voor de deur om hem en zijn zusje uit elkaar te halen. Dat mag niet gebeuren.

- A. Hij heeft problemen.
- B. Hij wordt onrechtvaardig behandeld.
- C. Hij wordt voorgelogen.
- D. Hij voelt zich ziek.

26. In welke zin is het *schuingedrukte* woord verkeerd gespeld?

- A. Het meisje bracht het paard aan het *leidse* naar de stal.
- B. Dat huis heeft een lange *oprijlaan*.
- C. Ik vind het *logies* dat je oom boos werd.
- D. Indiana Jones is een beroemde *schatzoeker*. Nou ja, in films dan.

27. Iemand die poeders en pillen klaar maakt voor zieke mensen noemen we een ...

- A. apotheker.
- B. heks.
- C. dokter.
- D. tandarts.

28. Welk van de *schuingedrukte* woorden is *niet* de persoonsvorm?

- A. Jan *trok* veel bekijks met zijn geel-paarse auto.
- B. In de *winter* ligt de competitie in de eredivisie stil.
- C. Er *zit* een dikke spin in de fruitschaal.
- D. Mama *nam* de kleintjes mee naar de kinderboerderij.

29. In welke zin is het *schuingedrukte* woord verkeerd gespeld?

- A. Karin was vanmorgen erg *stout*.
- B. Heb je de nieuwe *fiets* van Piet al gezien?
- C. Vanessa reed in de *outo* van de buurman.
- D. We hebben een nieuw slot in onze *deur*.

30. Welk van de *schuingedrukte* woorden is *niet* de persoonsvorm?

- A. In arme landen *wonen* mensen vaak in lemen hutten.
- B. Die boerderij *heeft* een rieten dak.
- C. Onze oude buurman kan weer *lopen*.
- D. Mijn moeder *maakt* haar pastei in een aarden pot.

Antwoorden en uitleg

Voor leerlingen

Hieronder vind je de antwoorden op de opgaven. Ze staan **vetgedrukt** in de linkerkolom. In de rechterkolom staat uitleg.

Bij de antwoorden op de opgaven over de persoonsvorm hoort deze uitleg:

Hoe vind je de persoonsvorm?

Je vindt de persoonsvorm door de zin vragend te maken. De persoonsvorm komt dan vooraan te staan.

Voorbeeld: Jan loopt op straat.

Dezelfde zin, maar nu als vraag: Loopt Jan op straat?

Je ziet dat het woord *loopt* vooraan komt te staan. *Loopt* is dus de persoonsvorm.

Staat de zin al in de vraagvorm, dan zet je die zin in een andere tijd. Het woord dat dan verandert, is de persoonsvorm.

Voorbeeld: Loopt Jan op straat?

Dezelfde zin, maar nu in een andere tijd: Liep Jan op straat?

Je ziet dat *loopt* verandert in *liep*. *Loopt* is dus de persoonsvorm.

Voor ouders

In de middelste kolom staat een code. Die verwijst naar wat voor soort opgave het was. Op pagina 171-172 staan de betekenissen van alle codes. Stel, uw kind maakt een aantal fouten. Het valt u op dat eenzelfde code steeds weer opduikt. Door de betekenis van die code op te zoeken, kunt u nagaan welk type opgave zo vaak fout gaat. Deze wetenschap stelt u in staat passende uitleg te geven, of voor extra oefenmateriaal te zorgen.

Oefentaak 1

1B	V2	functie schrijf je zo: functie Functie betekent werk, taak of beroep.
2C	S1	
3D	V1	Zie de uitleg over de persoonsvorm boven aan deze pagina. In deze opgave is <i>lag</i> de persoonsvorm.
4A	V2	gaos schrijf je zo: chaos
5B	T4	De <i>komende jaren</i> moeten nog komen. Dus moet het zo: De komende jaren <i>zul</i> je het liedje nog weleens <i>horen</i> .
6D	V2	Hier zie je alle vier zinnen nog eens, maar dan goed geschreven. 'Wat een vreemde kleur heeft die auto,' zei Frans. Karin vraagt: 'Zie je die vogel daar?' Hij zei: 'Ik heb me vergist.' Sandra vroeg of ik de griep had.
7C	T6	1. gehakt = voltooid deelwoord van hakken: de slager heeft vlees gehakt. 2. gehakt = gemalen vlees.
8B	T9	
9C	V2	vratsen = fratsen (vreemde streken) kluivje = kluifje ervenis = erfenis
10A	T13	geschrevene = tekst

11B	S2	
12D	B2	
13B	V2	Hier zie je alle vier zinnen nog eens, maar dan goed geschreven. Ik ga dit jaar niet met mijn ouders mee op vakantie. Volgens mij begint de wedstrijd om 19.45 uur. Wat een belachelijk verhaal! Sst! Hier moet je stil zijn.
14C	B4	
15A	V1	Zie de uitleg over de persoonsvorm op pagina 149. In deze opgave is <i>reed</i> de persoonsvorm.
16C	V2	Als de laatste letter van een naam één van de medeklinkers b, d, f, g, h, k, l, m, n, p, r, s of t is, dan schrijf je de s direct aan de naam vast: Joops kamer.
17C	S2	
18B	B6	
19C	V2	repetietsie schrijf je zo: repetitie
20A	B8	
21D	V1	Zie de uitleg over de persoonsvorm op pagina 149. In deze opgave is <i>weegt</i> de persoonsvorm.
22B	V2	siek schrijf je zo: ziek
23A	B10	
24D	V2	Belgies schrijf je zo: Belgisch
25A	B13	
26C	V2	logies schrijf je zo: logisch
27A	W4	
28B	V1	Zie de uitleg over de persoonsvorm op pagina 149. In deze opgave is <i>ligt</i> de persoonsvorm.
29C	V2	outo schrijf je zo: auto
30C	V1	Zie de uitleg over de persoonsvorm op pagina 149. In deze opgave is <i>kan</i> de persoonsvorm.

Oefentaak 2

1A	B15	
2B	V1	Zie de uitleg over de persoonsvorm op pagina 149. In deze opgave is <i>lijkt</i> de persoonsvorm.
3C	V2	Een ketel van koper is een koperen ketel. Een gewaad van zijde is een zijden gewaad. Een glas van kristal is een kristallen glas. Een vloer van marmer is een marmeren vloer.
4C	W2	Pinpas = een plastic kaartje waarmee je kunt betalen Opletten = aandachtig kijken of luisteren Besturen = leiding geven Verraden = niet trouw zijn aan (iemand of iets) en daardoor in gevaar brengen Als je <i>kopen</i> vervangt door <i>betalen</i> krijg je een goede zin: Ik ga even betalen met mijn pinpas.
5C	V1	Zie de uitleg over de persoonsvorm op pagina 149. In deze opgave is <i>vind</i> de persoonsvorm.
6D	V2	hoeven schrijf je zo: hoeven
7A	W3	
8B	W4	
9A	V1	Zie de uitleg over de persoonsvorm op pagina 149. In deze opgave is <i>krijg</i> de persoonsvorm.
10C	V2	ougurk schrijf je zo: augurk
11A	W5	
12D	V2	elektries schrijf je zo: elektrisch
13A	W6	
14B	S1	

Verantwoording

De opgaven zijn onder te verdelen in de volgende categorieën:

Schrijven: inhoud

- S1 Juistheid van in de tekst opgenomen informatie (waarheid, logica).
- S2 Afstemming van de informatie op het doel en de lezer.

Schrijven: taalgebruik

- T1 Correct taalgebruik: 'Ik begrijp wel wat je bedoelt, maar je zegt het niet zo'.
- T2 Correct taalgebruik: Onjuiste samentrekkingen.
- T3 Correct taalgebruik: Kromme zinnen.
- T4 Correct taalgebruik: Onjuiste werkwoordtijden.
- T5 Correct taalgebruik: Niet bij elkaar passen van persoonsvorm en onderwerp.
- T6 Dubbelzinnige formuleringen.
- T7 Overbodige woorden.
- T8 Onduidelijke of verkeerd uitgedrukte relaties binnen en tussen zinnen.
- T9 De inhoudelijke structuur van een tekst.
- T10 Woordkeus afgestemd op de lezer.
- T11 Woordkeus afgestemd op het doel van de tekst.
- T12 Toon afgestemd op de lezer.
- T13 Deftig woord in informele tekst.
- T14 Toon afgestemd op de lezer.

Schrijven: ondersteunende vaardigheden

- V1 Herkennen van de persoonsvorm.
- V2 Spelling van niet-werkwoorden.

Begrijpend lezen

- B1 De bedoeling van de schrijver.
- B2 Het publiek van de schrijver (voor wie is de tekst bestemd?).
- B3 Typering van eigenschappen of kenmerken van de schrijver: zijn houding, uitgangspunten, waarden of ideeën.
- B4 Typering van wat de schrijver met de tekst doet (een verslag geven, grapje maken, waarschuwen enzovoorts).
- B5 De kernvraag van de tekst of het antwoord (de hoofdgedachte) daarop.
- B6 Een passende titel verzinnen of een verklaring geven van de reeds gebruikte titel.
- B7 Het onderscheid tussen feit en mening.
- B8 De bruikbaarheid van de tekst voor een gegeven leesdoel.
- B9 De centrale gebeurtenis in een verhaal.
- B10 De strekking of moraal van een tekst of verhaal.
- B11 Feiten en relaties daartussen.
- B12 Typering van eigenschappen of kenmerken van figuren in de tekst: hun houding, uitgangspunten, waarden of ideeën.
- B13 Typering van situaties (iemand staat voor schut, iemand staat in het middelpunt van de belangstelling, iemand wordt gezocht etcetera).
- B14 De betekenis van woorden en woordgroepen in een tekst die bijdragen tot een juist begrip van de tekst.
- B15 De inhoudelijke structuur van de tekst (vraag naar wat de eerste zin is of de laatste, terwijl de zinnen gehusseld zijn).

Woordenschat

- W1 Wat is een ander woord voor dit zelfstandig naamwoord?
- W2 Wat is een ander woord voor dit werkwoord?
- W3 Wat is een ander woord voor dit bijvoeglijk naamwoord?
- W4 Klopt het wat daar staat?

W5 Van welk woord lijkt de betekenis er het meest op?

W6 Wat past er bij ...? of hoe kun je ook zeggen ...?